



NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Katowicach

LKA-4101-32-04/2011P/11/049

Katowice, 10 stycznia 2012 r.

Pan
Jerzy Skowronek
Prezes Zarządu
„PANELTECH” sp. z o.o.
w Chorzowie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach przeprowadziła kontrolę „PANELTECH” sp. z o.o. w Chorzowie (zwanej dalej „Spółką”) w zakresie wykorzystania środków Unii Europejskiej w ramach realizacji Działania 4.4 Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka w latach 2007-2011.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 22 grudnia 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Prezesowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych uchybień, działalność Spółki w zakresie spraw objętych kontrolą.

Powyższą ocenę uzasadniają następujące oceny częściowe i ustalenia kontroli:

- NIK ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych uchybień, realizację Projektu pod kątem zgodności z postanowieniami umowy o dofinansowanie.**

W latach 2008-2010 Spółka zrealizowała projekt inwestycyjny pn. „Uruchomienie produkcji płyt warstwowych z rdzeniem poliuretanowym i poliuretanowo-izocjanurowym” (zwany dalej „Projektem”), współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, w ramach realizacji Działania 4.4 Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka. Całkowity koszt realizacji Projektu wyniósł

¹ Dz. U. z 2007 r. nr 231, poz. 1701 ze zm.

28 446,2 tys. zł, kwota wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem - 23 926,6 tys. zł, a kwota dofinansowania - 11 724,0 tys. zł (49 % wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem).

Celem Projektu, określonym w umowie o jego dofinansowanie, zawartej w dniu 30 grudnia 2008 r. z Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP), była dywersyfikacja działalności Spółki, poprzez wprowadzenie na rynek dwóch dodatkowych, zasadniczo ulepszonych produktów. W wyniku realizacji Projektu Spółka wprowadziła na rynek płyty warstwowe z rdzeniem poliuretanowym i poliuretanowo-izocjanurowym, a także uzyskała prawa ochronne na wzory użytkowe dwóch produktów (nadane przez Urząd Patentowy RP) oraz zarejestrowała w Urzędzie Harmonizacji Rynku Wewnętrznego trzy nowe wzory wspólnotowe. Spółka zrealizowała również zakładane wskaźniki produktu – wybudowała halę produkcyjną i plac magazynowo-załadunkowy, zakupiła linię produkcyjną do produkcji nowych wyrobów i instalację doprowadzania komponentów oraz suwnicę i dwa wózki widłowe. Osiągnięto także planowane wskaźniki rezultatu - utworzono 16 nowych miejsc pracy, nawiązano współpracę z Instytutem Techniki Budowlanej w Warszawie, wprowadzono innowacje organizacyjne i marketingowe (utworzono dwa biura handlowe i zakupiono komputerowy moduł zarządzania relacjami z klientem) oraz zrealizowano zamierzony wzrost przychodów z tytułu eksportu produktów będących wynikiem inwestycji².

Na nowych miejscach pracy nie zatrudniono jednak żadnej kobiety, mimo że we wniosku o dofinansowanie zakładano zatrudnienie ośmiu (wskaźnik rezultatu). Uchybienie to Prezes Zarządu Spółki wyjaśnił tym, że w procesie rekrutacji nie kierowano się kryterium płci, a jedynie kwalifikacjami kandydatów (a te lepsze były u mężczyzn), zaś założenie o równym podziale nowych miejsc pracy między kobiety i mężczyzn miało odzwierciedlać zamiar ich równego traktowania przez Spółkę. Zdaniem NIK, jednak okoliczności te można było przewidzieć przy tworzeniu tego wskaźnika i nie przyjmować założeń, których realizacja wymagałaby naruszenia zasady równego traktowania.

W trakcie realizacji Projektu Spółka przestrzegała postanowień umowy o dofinansowanie dotyczących jego zakresu rzeczowego i finansowego. Określone w umowie działania zakończono przed upływem terminów ustalonych w zawartym w niej harmonogramie rzeczowo-finansowym, a wszystkie wydatki na realizację Projektu poniesiono w okresie ich kwalifikowalności³.

NIK zwraca jednak uwagę, że część działań i wydatków rozpoczęto i poniesiono jeszcze przed określonym w harmonogramie rozpoczęciem okresów ich realizacji. 11 faktur na łączną kwotę 48,5 tys. zł (kwota dofinansowania – 19,5 tys. zł), dotyczących zakupu i instalacji linii technologicznej (działanie nr 7) i ujętych we wniosku o płatność na końcową, wystawiono w dniach 27-31 lipca 2009 r., podczas gdy okres realizacji tego działania rozpoczynał się, wedle harmonogramu, 1 sierpnia 2009 r. Po wyjaśnieniach Spółki PARP zgodziła się na przesunięcie tego terminu na lipiec 2009 r. (zmiana harmonogramu rzeczowo-finansowego nie wymagała

² W 2010 r. przychody ze sprzedaży tych produktów wyniosły 3 959,2 tys. zł (w tym roku nie zaplanowano żadnych przychodów z tego tytułu), a w 2011 r. (do listopada) – 16 240,4 tys. zł (planowano 80 tys. zł).

³ Nieprawidłowości w tym zakresie nie wykazały również kontrole przeprowadzone przez Górnośląską Agencję Rozwoju Regionalnego SA w Katowicach w marcu 2009 r. i w listopadzie 2010 r. (przed dokonaniem płatności końcowej).

aneksowania umowy) oraz uznała te wydatki za kwalifikowalne i częściowo je, zgodnie z umową, zrefundowała. Podobne uchybienie dotyczyło 4 innych faktur z 2009 r. o łącznej wartości 1 145,1 tys. zł (kwota dofinansowania – 387,2 tys. zł), które ujęto we wnioskach o płatność pośrednią i wystawiono od 1 do 38 dni przed rozpoczęciem określonych w harmonogramie okresów realizacji działań nr 2, 3, 4 i 10 (również zapłaty za jedną z tych faktur na kwotę 610,0 tys. zł dokonano przed rozpoczęciem tego okresu). W tym przypadku jednak nie zmieniono harmonogramu rzeczowo-finansowego, a Prezes Zarządu Spółki wyjaśnił to uchybienie chęcią jak najszybszej realizacji Projektu i wzajemną zależnością niektórych jego działań.

Udzielając zamówień w ramach Projektu, Spółka nie była zobowiązana do stosowania przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁴. Stosownie do postanowień § 11 ust. 2 umowy o dofinansowanie, zakupów dokonywano jednak, mimo stwierdzonych uchybień, w oparciu o najbardziej korzystną ofertę, z zachowaniem zasad przejrzystości i uczciwej konkurencji oraz dokładając wszelkich starań w celu uniknięcia konfliktu interesów rozumianego jako brak bezstronności i obiektywności. Spółka posiadała pełną dokumentację wyboru wykonawców, w tym zapytania ofertowe, co najmniej trzy oferty i protokoły z wyboru ofert z uzasadnieniem wyboru najkorzystniejszej.

NIK stwierdziła uchybienia przy udzielaniu trzech zamówień spośród dwudziestu trzech zrealizowanych w ramach Projektu:

- W zapytaniach ofertowych wysłanych do potencjalnych wykonawców transportu linii technologicznej nie określono kryteriów wyboru najkorzystniejszej oferty (poproszono jedynie o podanie ceny usługi), co Prezes Zarządu Spółki wyjaśnił „przeoczeniem”, a przy jej wyborze kierowano się zarówno ceną, jak i innymi kryteriami: wiarygodnością, referencjami i doświadczeniem wykonawcy. W rezultacie zamówienie to podzielono między dwóch wykonawców: firmie, która zaproponowała 850 euro za transport, zlecono 39 transportów, a wykonawcy, który zaproponował 840 euro – 4 transporty. Prezes Zarządu Spółki wyjaśnił, że o takim wyborze wykonawców zdecydowało zastosowanie ww. kryteriów dodatkowych (innych niż cena), nieznaczna różnica w cenie usługi (w przypadku zlecenia wszystkich transportów firmie, która zaproponowała korzystniejszą cenę, Spółka wydałaby jednak o 390 euro mniej), a wykonawca, który zaproponował niższą cenę, nierzetelnie realizował zamówienie. NIK zwraca jednak uwagę, że brak określenia kryteriów wyboru najkorzystniejszej oferty, w tym ich wagi, oraz sposobu oceny ich spełniania (zwłaszcza takich kryteriów jak: wiarygodność, doświadczenie i referencje) nie sprzyja zachowaniu obowiązujących beneficjentów zasad uczciwej konkurencji i przejrzystości.
- Zapytania ofertowe do potencjalnych wykonawców posadзки i wentylacji hali produkcyjnej wysłano w różnych terminach, czego skutkiem było złożenie najkorzystniejszych ofert przez firmy, które otrzymały te zapytania już po złożeniu ofert przez innych wykonawców. W jednym przypadku konieczne było zebranie trzeciej oferty, gdyż mimo wysłania zapytań, obejmujących kilka różnych zamówień, do kilku wykonawców, Spółka otrzymała tylko dwie oferty, a zgodnie z postanowieniami umowy powinna zebrać co najmniej trzy. W drugim

⁴ Dz. U. z 2010 r. nr 113, poz. 759 ze zm.

przypadku Spółka kierowała się natomiast, wg wyjaśnień Prezesa Zarządu, zamiarem uzyskania oferty korzystniejszej, niż trzy wcześniej złożone. NIK zwraca jednak uwagę, niezależnie od zapewnień Prezesa Zarządu o przestrzeganiu obowiązujących zasad, że dla zagwarantowania zachowania zasad uczciwej konkurencji, przejrzystości, bezstronności i obiektywności wskazane byłoby skierowanie przez Spółkę zapytań ofertowych do takiej liczby odpowiednio wybranych wykonawców, aby uzyskać w tym samym terminie co najmniej trzy konkurencyjne oferty.

Po zakończeniu kolejnego etapu Projektu Spółka składała, w terminie określonym w umowie o dofinansowanie, wnioski o płatność. We wnioskach ujmowano przewidziane umową wydatki kwalifikujące się do objęcia wsparciem oraz uwzględniano kwoty odzyskane w trakcie realizacji Projektu (odliczenie podatku VAT zapłaconego w związku z jego realizacją). Do wniosków o płatność Spółka załączała wymaganą dokumentację, a ich korekt - zgodnie z § 6 ust. 2 umowy o dofinansowanie - dokonywała w terminie 7 dni od otrzymania wezwania do ich uzupełnienia. Środki otrzymanego wsparcia wykorzystano w sposób zgodny z warunkami określonymi w umowie o dofinansowanie.

2. NIK ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych uchybień, wykonanie przez Spółkę obowiązków określonych w umowie o dofinansowanie dotyczących: ewidencji księgowej, rozliczenia Projektu, informacji i promocji oraz archiwizacji dokumentacji.

Zgodnie z § 6 ust. 12 umowy o dofinansowanie, Spółka prowadziła wyodrębnioną ewidencję księgową dla Projektu, co umożliwiało identyfikację wszystkich transakcji i operacji bankowych związanych z jego realizacją.

Stosownie do § 5 ust. 10 umowy o dofinansowanie płatności na rzecz wykonawców dokonywano zwykle za pośrednictwem rachunku bankowego Spółki. W jednym przypadku płatności na kwotę 42,7 tys. zł dokonano jednak poprzez kompensatę należności, co sprawiło, że Górnośląska Agencja Rozwoju Regionalnego (GARR) uznała ten wydatek za niekwalifikowany i odmówiła jego refundacji, co obniżyło zaplanowaną kwotę dofinansowania Projektu o 12,0 tys. zł. Z kolei, o zmianie rachunku bankowego, na który przekazywano dofinansowanie, Spółka poinformowała GARR dwa dni po upływie 7-dniowego terminu, wynikającego z § 6 ust. 10 umowy o dofinansowanie (jednak przed złożeniem wniosku o płatność), co Prezes Zarządu Spółki wyjaśnił „oczywistą pomyłką w interpretacji zapisów umowy”.

Stosownie do wymogu § 9 ust. 21 umowy o dofinansowanie, dokumentację związaną z realizacją Projektu przechowywano w sposób gwarantujący jej należyte bezpieczeństwo. Spółka wykonała także określone w § 10 umowy o dofinansowanie obowiązki w zakresie promocji i informacji. W widocznym miejscu, przed wybudowaną w ramach Projektu halą produkcyjną, umieszczono tablicę pamiątkową informującą o jej dofinansowaniu ze środków unijnych. Na tablicy tej i na zakupionych w ramach Projektu urządzeniach zamieszczono wszystkie informacje wymagane postanowieniami § 10 ust. 3 umowy o dofinansowanie oraz art. 8 i art. 9 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r.⁵. Informacje te Spółka

⁵ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. *ustanawiające szczegółowe zasady wykonywania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju*

zamieściła także na swojej stronie internetowej. Nie umieszczono tam jedynie wymaganego § 10 ust. 3 pkt 3 umowy o dofinansowanie hasła określonego przez Instytucję Zarządzającą⁶, co Prezes Zarządu Spółki wyjaśnił „niedopatrzaniem” (w trakcie kontroli NIK hasło to uzupełniono).

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, Panu Prezesowi przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag zawartych w tym wystąpieniu.

Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (Dz.U. UE L nr 371 z dnia 27 grudnia 2006 r. ze zm.).

⁶ Zgodnie z wytycznymi Instytucji Zarządzającej, beneficjenci mieli do wyboru następujące dwa hasła: „*Fundusze Europejskie - dla rozwoju innowacyjnej gospodarki*” albo „*Dotacje na innowacje*”, najlepiej wraz z wyrażeniem „*Inwestujemy w Waszą przyszłość*”.